

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 25ης Σεπτεμβρίου 1991 *

Στην υπόθεση Τ-5/90,

Antonio Marcato, πρώην υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Βρυξελλών, εκπροσωπούμενος από τον Ph.-F. Lebrun και, κατά την προφορική διαδικασία, από τον G. Vandersanden, αμφοτέρους δικηγόρους Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο V. Gillen, 13, rue Aldringen,

προσφεύγων-ενάγων,

κατά

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Joseph Griesmar, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Guido Berardis, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής-εναγομένης,

που έχει ως αντικείμενο, αφενός, την ακύρωση δύο εγγράφων που δεν κοινοποιήθηκαν στον προσφεύγοντα ούτε κατατέθηκαν στον ατομικό του φάκελο και αποδίδουν συνομιλίες του με τους ιεραρχικά προϊσταμένους του στο πλαίσιο διαδικασίας κρίσεως που τον αφορά, αφετέρου, την αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που προβάλλει ο προσφεύγων-ενάγων,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. P. Briët, Πρόεδρο, H. Kirschner και J. Biancarelli, δικαστές,
γραμματέας: B. Pastor, υπάλληλος διοικήσεως,

αφού έλαβε υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας
της 27ης Ιουνίου 1991,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Τα πραγματικά περιστατικά που έδωσαν λαβή στην προσφυγή-αγωγή

- 1 Ο προσφεύγων-ενάγων, υπάλληλος της Επιτροπής στον βαθμό Β 3, συνταξιοδοτήθηκε, κατόπιν αιτήσεώς του, από 1ης Μαΐου 1990.
- 2 Στις 11 Ιουλίου 1988, ο Γενικός Διευθυντής Προσωπικού της Επιτροπής και ο Διευθυντής της Υπηρεσίας Εκδόσεων, ενεργώντας υπό την ιδιότητά τους ως αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ), κατήρτισαν τον πίνακα των υπαλλήλων που κρίθηκαν ως οι πλέον ικανοί να τύχουν προαγωγής στον βαθμό Β 2 για το οικονομικό έτος 1988. Επειδή ο πίνακας αυτός δεν περιελάμβανε το όνομά του, ο Marcato άσκησε δύο προσφυγές ακυρώσεως του πίνακα αυτού, οι οποίες πρωτοκολλήθηκαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου, στις 28 Οκτωβρίου 1988 και στις 10 Απριλίου 1989 αντίστοιχα (υποθέσεις 317/88 και 115/89).
- 3 Στο υπόμνημα ανταπαντήσεώς της στην υπόθεση 317/88, η καθής-εναγομένη συνήψε ως παράρτημα δύο υπηρεσιακά σημειώματα τα οποία είχαν συνταχθεί κατά τη διαδικασία κρίσεως του Marcato για την περίοδο 1985 έως 1987. Επρόκειτο για δύο πρακτικά: το πρώτο, της 10ης Απριλίου 1989, αναφερόταν σε σύσκεψη της 7ης Απριλίου 1989 μεταξύ του Lemoine, προϊσταμένου του τμήματος όπου υπηρετούσε ο Marcato, και του τελευταίου· το δεύτερο, της 22ας Ιουνίου 1989, αφορούσε συζήτηση της ίδιας

ημέρας μεταξύ του Edsberg, δευτεροβαθμίου κριτή, και του Marcato. Στο σημείωμά του, ο Lemoine, αφού παρέθετε διάφορες δηλώσεις του Marcato, κατέληγε στο συμπέρασμα ότι ο διάλογος μαζί του ήταν « πολύ δυσχερής ». Εξάλλου, ο Edsberg ανέφερε ότι ο προσφεύγων παραδέχθηκε, κατά τη διάρκεια της συζητήσεώς τους, ότι οι σχέσεις του με τους προϊσταμένους του δεν ήταν και « τόσο εύκολες ».

- 4 Με χωριστό δικόγραφο της 16ης Αυγούστου 1989 ο Marcato ζήτησε να αποκλειστούν τα έγγραφα αυτά από τις συζητήσεις στην υπόθεση 317/88. Πρόέβαλε ότι η κατάθεσή τους αντέκειται στο άρθρο 26 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ), δεδομένου ότι τα εν λόγω στοιχεία δεν του είχαν γνωστοποιηθεί και δεν είχαν κατατεθεί στον ατομικό του φάκελο. Η Επιτροπή δεν αντιτάχθηκε σ' αυτό το αίτημα.

- 5 Με Διάταξη του Δικαστηρίου της 15ης Νοεμβρίου 1989, οι δύο υποθέσεις παραπέμφθηκαν ενώπιον του Πρωτοδικείου, στη Γραμματεία του οποίου πρωτοκολλήθηκαν αντιστοίχως με τους αριθμούς T-47/89 και T-82/89. Με Διάταξη της 6ης Δεκεμβρίου 1989, το Πρωτοδικείο διέταξε να αποκλειστούν τα επίμαχα έγγραφα από τις συζητήσεις, με την αιτιολογία ότι αναφέρονταν σε γεγονότα μεταγενέστερα της τότε προσβληθείσας αποφάσεως, ήτοι εκείνης με την οποία ο προσφεύγων δεν συμπεριλήφθη στον πίνακα των υπαλλήλων που κρίθηκαν ως οι πλέον ικανοί για να τύχουν προαγωγής κατά το οικονομικό έτος 1988, και ότι δεν προσέφεραν κανένα χρήσιμο στοιχείο για την επίλυση της διαφοράς.

- 6 Στις 4 Αυγούστου 1989, ο Marcato υπέβαλε στην Επιτροπή « διοικητική ένσταση » κατά το άρθρο 90, παράγραφος 3, του ΚΥΚ, η οποία στηριζόταν σε παράβαση του άρθρου 26 του ΚΥΚ και με την οποία αξίωνε την « αποζημίωσή » του. Ο προσφεύγων ισχυριζόταν ότι η Επιτροπή, καταρτίζοντας ένα δεύτερο ατομικό, απόρρητο και παράνομο φάκελο, στον οποίο προσέθεσε τα προαναφερθέντα υπηρεσιακά σημειώματα, παρέβη το άρθρο 26 του ΚΥΚ. Φοβούμενος ότι τα στοιχεία που περιελάμβανε ο απόρρητος αυτός φάκελος μείωναν τις πιθανότητες προαγωγής του, ζήτησε αναδρομική προαγωγή για να ληφθεί υπόψη η υπαίτια και παρατεταμένη χρήση παρανόμων εγγράφων, « με την επιφύλαξη τυχόν ασκήσεως αγωγών κατά των υπευθύνων δυσφημίσεως, κατά το άρθρο 24 του ΚΥΚ και των λοιπών εφαρμοστέων νομοθετικών διατάξεων ».

- 7 Η Επιτροπή ειδοποίησε στις 13 Νοεμβρίου 1989 τον Marcato ότι η « διοικητική του ένσταση » επρόκειτο να εξεταστεί στις 21 Νοεμβρίου 1989 από διωπηρεσιακή ομάδα. Δεδομένου όμως ότι δεν είχε λάβει απάντηση εντός του Ιανουαρίου 1990, ο Marcato άσκησε στις 5 Φεβρουαρίου 1990 την παρούσα προσφυγή-αγωγή.
- 8 Με απόφαση της 20ής Μαρτίου 1990, η οποία διαβιβάστηκε με έγγραφο του Γενικού Διευθυντή Προσωπικού της 26ης Μαρτίου 1990, η Επιτροπή δήλωσε ότι « δεν ήταν σε θέση να ικανοποιήσει τη διοικητική ένσταση » του Marcato. Υποστήριξε ότι τα δύο επίμαχα υπηρεσιακά σημειώματα βρίσκονταν στον ατομικό φάκελό του, που ήταν κατατεθειμένος στη ΓΔ XIX, όπου υπήγχετο τότε, φάκελο που δεν ήταν απόρρητος. Κατά την Επιτροπή, επρόκειτο για εσωτερικό έγγραφο της ΓΔ XIX, το οποίο δεν αντικαθιστούσε τον καθαυτό ατομικό φάκελο του προσφεύγοντος. Τα δύο υπηρεσιακά σημειώματα του 1989 δεν μπορούσαν να επηρεάσουν τις εργασίες της επιτροπής προαγωγών στο πλαίσιο της διαδικασίας προαγωγών του οικονομικού έτους 1988, η οποία αποτελούσε ήδη το αντικείμενο της διαφοράς στις προαναφερθείσες υποθέσεις T-47/89 και T-82/89.
- 9 Με απόφαση της 20ής Ιουνίου 1990, το Πρωτοδικείο απέρριψε ως απαράδεκτη την προσφυγή T-47/89 (Συλλογή 1990, σ. II-231). Με την απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 1990, T-82/89, το Πρωτοδικείο ακύρωσε την απόφαση της ΑΔΑ περί μη εγγραφής του Marcato στον πίνακα των υπαλλήλων που κρίθηκαν ως οι πλέον ικανοί για να τύχουν προαγωγής στον βαθμό Β 2 κατά το οικονομικό έτος 1988. Οι δύο αποφάσεις απέκτησαν ισχύ δεδικασμένου.

Διαδικασία

- 10 Υπό τις περιστάσεις αυτές, ο Marcato κατέθεσε την παρούσα προσφυγή-αγωγή που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 5 Φεβρουαρίου 1990 με αίτημα κυρίως την ακύρωση των δύο προαναφερθέντων υπηρεσιακών σημειωμάτων, της 10ης Απριλίου και της 22ας Ιουνίου 1989 αντίστοιχα, καθώς και την επιδίκαση του συμβολικού ποσού ενός ECU για αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που θεωρεί ότι υπέστη.
- 11 Ο Marcato στηρίζει τα αιτήματά του περί ακυρώσεως των δύο επιδικών εγγράφων σε δύο λόγους ακυρώσεως, στην παράβαση του άρθρου 26 του ΚΥΚ και στην παράβαση της « θεμελιώδους αρχής του αντιλόγου ».

- 12 Όσον αφορά τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, ο Marcato ισχυρίζεται ότι τα δύο επίδικα έγγραφα αποτελούν είτε στοιχεία που ενδιαφέρουν την υπηρεσιακή του κατάσταση είτε εκθέσεις που αναφέρονται στην ικανότητα, απόδοση ή συμπεριφορά του. Κατόπιν αυτού, σε κάθε περίπτωση, τα έγγραφα αυτά έπρεπε να έχουν κατατεθεί στον ατομικό του φάκελο. Προσάπτει δε στην Επιτροπή ότι δεν τον κάλεσε να υποβάλει τις παρατηρήσεις του επί των εγγράφων αυτών και ότι δεν του τα γνωστοποίησε πριν από την αρχειοθέτησή τους. Ο Marcato θεωρεί παράνομο να βρίσκονται τέτοια έγγραφα σε ατομικό φάκελο τηρούμενο παράλληλα στη ΓΔ XIX, ο οποίος, κατά την άποψή του, χρησιμοποιήθηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας κρίσεως και το περιεχόμενο του οποίου επηρέασε, επομένως, την υπηρεσιακή του κατάσταση.
- 13 Όσον αφορά τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως, ο Marcato ισχυρίζεται ότι αγνοήθηκαν προδήλως τα δικαιώματα αμύνης λόγω του ότι δεν έλαβε γνώση των επιδικών εγγράφων παρά μόνον όταν του επιδόθηκε το υπόμνημα ανταπαντήσεως στην υπόθεση T-47/89. Εξάλλου, αμφισβητεί την ακρίβεια των πραγματικών περιστατικών « όπως εκτίθενται μονομερώς » στα δύο έγγραφα.
- 14 Η Επιτροπή, αντικρούοντας του δύο αυτούς λόγους ακυρώσεως, προβάλλει καταρχάς ότι τα εν λόγω έγγραφα ήταν διαδικαστικής φύσεως με προορισμό να προετοιμάσουν το έδαφος για την κατάρτιση της εκθέσεως κρίσεως του Marcato (για την περίοδο 1985-1987). Τα έγγραφα αυτά, σε αντίθεση προς την ίδια την έκθεση, δεν πρέπει να θεωρηθούν ως εκθέσεις που αφορούν την ικανότητα, απόδοση ή συμπεριφορά του τελευταίου, ούτε αποτελούν έγγραφα που ενδιαφέρουν την υπηρεσιακή του κατάσταση. Η Επιτροπή αμφισβητεί ότι τα επίδικα έγγραφα άσκησαν επίδραση στην εξέλιξη της σταδιοδρομίας του. Από αυτό συνάγει ότι δεν ήταν υποχρεωμένη να περιλάβει στον ατομικό φάκελο του προσφεύγοντος έγγραφα στα οποία περιελήφθησαν πραγματικές διαπιστώσεις σχετικά με την κατάρτιση της εκθέσεως κρίσεως από τον δευτεροβάθμιο κριτή, κατά το μέτρο που δεν αποδείχθηκε ότι άσκησαν επιρροή στην υπηρεσιακή κατάσταση ή στην εξέλιξη της σταδιοδρομίας του υπαλλήλου. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν παραβιάστηκε το άρθρο 26 του ΚΥΚ.
- 15 Η Επιτροπή προβάλλει περαιτέρω ότι η ακύρωση των δύο υπηρεσιακών σημειωμάτων θα παραβίαζε την αρχή της αναλογικότητας. Επικαλείται σχετικά το γράμμα του άρθρου 26 του ΚΥΚ, που δεν προβλέπει την « ακυρότητα » των εγγράφων που αναφέρονται στην περίπτωση α, ως κύρωση λόγω μη γνωστοποίησεώς τους στον ενδιαφερόμενο. Εξάλλου, υποστηρίζει ότι, εφόσον η παρατυπία που επικαλείται ο Marcato είναι μεταγενέστερη της συντάξεως των δύο εγγράφων, δεν επηρεάζει την πραγματική τους ισχύ.

- 16 Τέλος, η Επιτροπή δηλώνει ότι, σε περίπτωση που το Πρωτοδικείο, κρίνοντας κατ' ουσία, αποφανθεί ότι τα επίδικα πρακτικά αποτελούν στοιχεία ή εκθέσεις κατά την έννοια του άρθρου 26 του ΚΥΚ, τότε θα μεριμνήσει ώστε να συμπεριληφθούν στον ατομικό φάκελο του Marcato, ο οποίος θα έχει έτσι τη δυνατότητα να διατυπώσει όλες τις παρατηρήσεις που θα έκρινε εωφελείς σε σχέση με τα έγγραφα αυτά.
- 17 Ο Marcato, για να στηρίξει το αίτημά του προς αποζημίωση, ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε υπηρεσιακά πταίσματα. Καταρχάς, με την ευκαιρία μιας δικαστικής διαδικασίας, προσκόμισε στοιχεία που δυσφημούν το πρόσωπό του. Υπαιτίως δεν του γνωστοποιήθηκαν προηγουμένως τα στοιχεία αυτά, η δε Επιτροπή παρέλειψε να τα καταθέσει αμέσως στον ατομικό του φάκελο κατά παράβαση του άρθρου 26 του ΚΥΚ. Η τοποθέτηση των υπηρεσιακών αυτών σημειωμάτων σε παράλληλο φάκελο απέβλεπε στο να ενισχύσει τη σε βάρος του εχθρική στάση, όπως απέδειξε η παρέμβαση του βοηθού γενικού διευθυντή της ΓΔ ΧΙΧ στην επιτροπή ίσης εκπροσώπησης για τις προαγωγές του οικονομικού έτους 1988. Η τοποθέτηση αυτή ήταν επομένως παράνομη. Κατά τον Marcato, η ύπαρξη των εν λόγω εγγράφων σε απόρρητο φάκελο αρκεί αφεαυτής για να καταδείξει ότι, και αν ακόμη δεν είχαν ως αποτέλεσμα να βλάψουν τα αντικειμενικά του δικαιώματα για προαγωγή, μπορούσαν πάντως να αποσκοπούν σ' αυτό.
- 18 Εξάλλου, ο Marcato υποστηρίζει ότι τα επίδικα έγγραφα προσέβαλαν το δικαίωμά του να γίνεται σεβαστή η προσωπικότητά του και ζητεί την επιδίκαση συμβολικώς ενός ECU σε αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που θεωρεί ότι υπέστη. Είναι της γνώμης ότι, και αν ακόμα γίνει δεκτό ότι τα εν λόγω υπηρεσιακά σημειώματα δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως, πάντως η σύνταξή τους, ο σκοπός τον οποίον επιδίωξαν, καθώς και το όλο περιεχόμενό τους μπορούν να θεωρηθούν ότι ενέχουν υπαιτιότητα επαγομένη την ευθύνη της Κοινότητας και δικαιολογούν την καταδίκη της στην καταβολή του συμβολικού ποσού ενός ECU. Τέλος, ο Marcato ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή δεν απήνησε στη διοικητική του ένσταση παρά μόλις επτάμισι μήνες μετά την υποβολή της.
- 19 Η Επιτροπή αμφισβητεί ότι ο τρόπος ενεργείας της ενέχει υπαιτιότητα. Ισχυρίζεται ότι η σύσκεψη της επιτροπής ίσης εκπροσώπησης για τις προαγωγές, τον Ιούνιο του 1988, στην οποία αναφέρεται ο Marcato, έγινε πριν από την ημερομηνία συντάξεως των επιδικών εγγράφων. Κατά τη σύσκεψη της επιτροπής αυτής το 1989 δεν έγινε λόγος για τα έγγραφα αυτά. Η προσκόμισή τους ενώπιον του Πρωτοδικείου δεν έβλαψε τον Marcato, εφόσον αποκλείστηκαν από τη συζήτηση. Τέλος, η Επιτροπή δια-

τείνεται ότι η συμπεριφορά της δεν ήταν παράνομη· κατ' αυτήν η προσφυγή ακυρώσεως και η αγωγή αποζημιώσεως πρέπει επομένως να απορριφθούν, δεδομένου ότι μια ενέργεια που θα κριθεί παράνομη στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως δεν μπορεί συγχρόνως να χαρακτηριστεί ως ενέχουσα το στοιχείο της υπαιτιότητας ώστε να γεννήσει δικαίωμα αποζημιώσεως.

- 20 Εξάλλου, η Επιτροπή αμφισβήτησε στο υπόμνημα ανταπαντήσεώς της ότι ο Marcato υπέστη ηθική βλάβη οφειλόμενη στα επίδικα στοιχεία. Επικουρικά δήλωσε ότι, αν το Πρωτοδικείο κρίνει ότι τα υπηρεσιακά σημειώματα θα έπρεπε να συμπεριληφθούν στον ατομικό φάκελό του, θα προβεί αμέσως στην κατάθεσή τους και έτσι ο προσφεύγων θα έχει κάθε ευχέρεια να προσθέσει στον φάκελο αυτό και να επισυνάψει τις δικές του παρατηρήσεις υπό συνθήκες ικανές να εξασφαλίσουν την ορθή αποκατάσταση της φερόμενης ηθικής βλάβης του. Η συμπληρωματική αποζημίωση, έστω και αν περιορίζεται σε ένα ECU, δεν δικαιολογείται κατόπιν αυτού. Αντίθετα, σε περίπτωση ακυρώσεως των επίδικων υπηρεσιακών σημειωμάτων, ο Marcato θα είχε εξ αυτού επιτύχει ικανοποιητική αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που επικαλείται.
- 21 Η Επιτροπή πρόεβαλε ενώπιον του Πρωτοδικείου, σύμφωνα με το άρθρο 91 του ΚΥΚ, που εφαρμόζεται *mutatis mutandis* και στη διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου, ένσταση απαραδέκτου, η οποία αποφασίστηκε με τη Διάταξη του Πρωτοδικείου της 12ης Ιουλίου 1990 να συνεξεταστεί με την ουσία της υποθέσεως.
- 22 Δεδομένου ότι ο Marcato δεν κατέθεσε υπόμνημα απαντήσεως εντός της ταχθείσας από τον Πρόεδρο του τμήματος προθεσμίας, η έγγραφη διαδικασία έληξε στις 15 Νοεμβρίου 1990. Το Πρωτοδικείο όμως δέχθηκε, με Διάταξη της 24ης Ιανουαρίου 1991, την υποβληθείσα από τον Marcato αίτηση περί κινήσεως νέας προθεσμίας. Στη συνέχεια διεξήχθη η έγγραφη διαδικασία κανονικά και έληξε με την κατάθεση του υπομνήματος απαντήσεως.
- 23 Ο Marcato ζήτησε με την προσφυγή-αγωγή του να συνεκδικασθεί η παρούσα υπόθεση με τις υποθέσεις T-47/89 και T-82/89. Δεδομένου όμως ότι οι υποθέσεις αυτές εκδικάστηκαν εν τω μεταξύ από το Πρωτοδικείο, ο αιτών παραιτήθηκε από το αίτημά του αυτό.

24 Οι διάδικοι αγόρευαν κατά τη συνεδρίαση της 27ης Ιουνίου 1991. Οι διάδικοι έλαβαν ιδίως θέση επί ερωτημάτων του Πρωτοδικείου, όσον αφορά τη νομική φύση του εγγράφου που τιτλοφορείται « διοικητική ένσταση », και το οποίο ο Marcato απήλυθε στην ΑΔΑ στις 4 Αυγούστου 1989. Ο Πρόεδρος κήρυξε τη λήξη της προφορικής διαδικασίας μετά το πέρας της συνεδριάσεως.

25 Ο Marcato ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- α) να κρίνει την προσφυγή-αγωγή παραδεκτή και βάσιμη,
- β) να ακυρώσει τα έγγραφα που περιήλθαν για πρώτη φορά στη γνώση του ως συνημμένα II και V στο υπόμνημα ανταπαντήσεως της Επιτροπής στην υπόθεση T-47/89,
- γ) να του δοθεί, ως αποκατάσταση της ηθικής βλάβης την οποία υπέστη, το συμβολικό ποσό του ενός ECU,
- δ) να καταδικάσει την καθής-εναγομένη στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

Με την ένσταση απαραδέκτου η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- α) να απορρίψει την προσφυγή-αγωγή ως απαράδεκτη,
- β) να κρίνει κατά νόμο επί των δικαστικών εξόδων.

Με το υπόμνημα αντικρούσεως η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- α) να απορρίψει την προσφυγή-αγωγή ως αβάσιμη,
- β) να κρίνει κατά νόμο επί των δικαστικών εξόδων.

Όσον αφορά την ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή, ο Marcato ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- α) να απορρίψει την ένσταση απαραδέκτου που αντέταξε η Επιτροπή,
- β) να διατάξει τη συνέχιση της δίκης επί της ουσίας,
- γ) να καταδικάσει την καθής-εναγομένη στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

Επί του παραδεκτού

Επί των αιτημάτων ακυρώσεων

- 26 Η Επιτροπή προβάλλει τέσσερις λόγους απαραδέκτου της προσφυγής-αγωγής.

- 27 Πρώτον, ισχυρίζεται ότι το αντικείμενο των αιτημάτων αυτών, τα οποία αποσκοπούν στην ακύρωση των δύο πρακτικών, είναι διαφορετικό από εκείνο της « διοικητικής ενστάσεως », με την οποία ο Marcato ζήτησε να τύχει αναδρομικής προαγωγής.

- 28 Δεύτερον, η Επιτροπή αμφισβητεί την ύπαρξη βλαπτικής πράξεως κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ. Σχετικά με το θέμα αυτό προβάλλει καταρχάς ότι η « μη γνωστοποίηση » των δύο υπηρεσιακών σημειωμάτων στον ενδιαφερόμενο και η τήρησή τους σε δεύτερο φάκελο, δήθεν απόρρητο, συνιστούν απλώς πραγματικά περιστατικά και όχι νομικές πράξεις υπό μορφή αποφάσεων. Τα ίδια τα υπηρεσιακά σημειώματα αποτελούν απλά πρακτικά και όχι αποφάσεις. Μια απλή υλική πράξη που δεν παράγει έννομα αποτελέσματα δεν είναι δεκτική προσβολής μέσω προσφυγής ακυρώσεως.

- 29 Ο υπάλληλος που βρίσκεται στην κατάσταση αυτή, την οποία θεωρεί επιζήμια, μπορεί να απευθύνει στην ΑΔΑ αίτηση κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 1, του

ΚΥΚ. Έτσι, ο Marcato θα έπρεπε να έχει υποβάλει στην ΑΔΑ αίτηση καλώντας την να λάβει απόφαση που να διατάσσει την τοποθέτηση των εν λόγω εγγράφων στον ατομικό του φάκελο ή την καταστροφή τους ή τη μεταρρύθμισή τους. Η Επιτροπή αναφέρεται σχετικά στην απόφαση του Δικαστηρίου της 27ης Ιουνίου 1989, 200/87, Giordani κατά Επιτροπής (Συλλογή 1989, σ. 1877, συγκεκριμένα σ. 1901), με την οποία κρίθηκε ότι μόνον κατά της απορριπτικής πράξεως της εν λόγω αιτήσεως μπορεί ο ενδιαφερόμενος να υποβάλει διοικητική ένσταση στη διοίκηση σύμφωνα με το άρθρο 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ. Υπενθυμίζει δε ότι επίσης σύμφωνα με τις αρχές αυτές εξελέχθη η προηγηθείσα της προσφυγής ακυρώσεως διαδικασία η οποία κρίθηκε ορθή από το Δικαστήριο με την απόφασή του της 5ης Οκτωβρίου 1988, 180/87, Hamill κατά Επιτροπής (Συλλογή 1988, σ. 6141, συγκεκριμένα σ. 6143).

- 30 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ακόμη ότι τα επίδικα πρακτικά ήταν απλώς ενδιάμεσα μέτρα με σκοπό την προετοιμασία της καταρτίσεως της εκθέσεως κρίσεως του Marcato για την περίοδο 1985-1987. Οι πράξεις αυτές δεν αποτελούν αντικείμενο αυτοτελούς προσφυγής.
- 31 Η Επιτροπή προσέθεσε ακόμη στο υπόμνημα αντικρούσεως ότι δεν αποδείχθηκε ότι τα πρακτικά αυτά μπόρεσαν να επηρεάσουν την προσωπική κατάσταση ή την εξέλιξη της σταδιοδρομίας του Marcato. Ο προσφεύγων υποστηρίζει κατά τρόπο αβάσιμο και αστήρικτο ότι βάσει των δύο αυτών πρακτικών αντιτάχθηκε ο βοηθός του γενικού διευθυντή της ΓΔ XIX τον Οκτώβριο του 1989 στην προαγωγή του για το οικονομικό έτος 1989. Ο ισχυρισμός αυτός αντικρούεται από τα πρακτικά της συσκέψεως της επιτροπής προαγωγών της 16ης και 17ης Οκτωβρίου 1989, που προσκόμισε η Επιτροπή.
- 32 Τρίτον, η Επιτροπή αμφισβητεί με το υπόμνημα ανταπαντήσεώς της το έννομο συμφέρον του Marcato να ασκήσει προσφυγή. Θεωρεί ότι ο προσφεύγων δεν μπορεί να δικαιολογήσει την ύπαρξη συμφέροντος για την ακύρωση των εν λόγω εγγράφων, διότι κατά την ημερομηνία καταθέσεως του δικογράφου του, δηλαδή στις 5 Φεβρουαρίου 1990, βρισκόταν « σε κατάσταση που του επέτρεπε να διεκδικήσει τα δικαιώματά του για προαγωγή ». Θα πρέπει, κατά την άποψή της, να γίνει διάκριση μεταξύ των διαφόρων περιόδων προαγωγών. Όσον αφορά την περίοδο προαγωγών του 1988, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι σ' αυτήν ακριβώς την περίοδο αναφέρονταν οι δύο προηγούμενες προσφυγές στις υποθέσεις T-47/89 και T-82/89, ενώ η παρούσα προσφυγή αφορά τη μεταγενέστερη πραγματική κατάσταση. Θεωρεί ότι αν το Πρωτοδικείο ακύρωσε με την απόφασή του της 5ης Δεκεμβρίου 1990, που προαναφέρθηκε, την απόφαση περί μη εγγραφής του Marcato στον πίνακα των υπαλλήλων που κρίθηκαν ως οι

πλέον ικανοί για προαγωγή, για την περίοδο 1988, χωρίς να ενώσει προς συνεκδίκαση την παρούσα προσφυγή με την προηγούμενη, αυτό οφείλεται στο ότι το επίδικο αντικείμενο στην προηγούμενη προσφυγή, δηλαδή η περίοδος προαγωγών του 1988, δεν είχε σχέση με το αντικείμενο της παρούσας διαφοράς. Όσον αφορά δε την περίοδο προαγωγών του 1989, η Επιτροπή παρατηρεί ότι ο Marcato δεν στράφηκε εναντίον καμιάς από τις αποφάσεις που αφορούν τις προαγωγές για το οικονομικό αυτό έτος. Δεν μπορεί επομένως ο προσφεύγων να επικαλεστεί την προσδοκία του για προαγωγή το 1989, έστω και αν είχε εγγραφεί αναδρομικά στον πίνακα των υπαλλήλων που κρίθηκαν ως οι πλέον ικανοί για προαγωγή για το οικονομικό έτος 1988. Πράγματι, η παράγραφος 9 των γενικών εκτελεστικών διατάξεων σχετικά με τη διαδικασία προαγωγής εντός της σταδιοδρομίας ορίζει ότι οι υπάλληλοι που έχουν εγγραφεί σε τέτοιο πίνακα και δεν προήχθησαν εντός της αντίστοιχης περιόδου δεν έχουν δικαίωμα αυτεπάγγελτης εγγραφής στους μεταγενέστερους πίνακες. Όσον αφορά την περίοδο προαγωγών του 1990, η Επιτροπή επιστά την προσοχή επί του γεγονότος ότι ο προσφεύγων δεν ισχυρίζεται ότι είχε προσδοκία προαγωγής κατ' αυτήν την περίοδο εντός της οποίας συνταξιοδοτήθηκε.

- 33 Η Επιτροπή επικαλέστηκε κατά την προφορική διαδικασία έναν τέταρτο λόγο απαραδέκτου, κατά τον οποίο το παρόν κεφάλαιο της προσφυγής αφορά την ακύρωση των επιδικών υπηρεσιακών σημειωμάτων μάλλον παρά τη διαπίστωση της αδυναμίας αντιτάξεώς τους στον προσφεύγοντα. Προς στήριξη του λόγου αυτού η Επιτροπή επαναλαμβάνει το επιχείρημα που είχε ήδη αναπτύξει κατά την έγγραφη διαδικασία ως προς το βάσιμο των αιτημάτων ακυρώσεως, ότι η αδυναμία αντιτάξεως αποτελεί τη μοναδική κύρωση που προβλέπει ο ΚΥΚ σε περίπτωση παραβάσεως του άρθρου 26, ενώ η ακυρότητα δεν προβλέπεται σ' αυτήν τη διάταξη.
- 34 Ο Marcato προβάλλει κατά του πρώτου λόγου της Επιτροπής ότι το « τελικό » αντικείμενο της διοικητικής ενστάσεως που υπέβαλε στις 4 Αυγούστου 1989 ήταν η αποκατάσταση της νομιμότητας της υπηρεσιακής του καταστάσεως ενόψει προαγωγής. Το αντικείμενο αυτό μπορούσε να επιτευχθεί μόνο με την εξαφάνιση — δηλαδή την ακύρωση — των δύο υπηρεσιακών σημειωμάτων τα οποία επικαλέστηκε τον Οκτώβριο του 1989 ο βοηθός γενικού διευθυντή της ΓΔ ΧΙΧ για να αντιταχθεί σθεναρά, ενώπιον της επιτροπής προαγωγών, στην εγγραφή του στον πίνακα των υπαλλήλων που κρίνονται ως οι πλέον ικανοί να τύχουν προαγωγής στον βαθμό Β 2. Το « πρώτο » αντικείμενο της διοικητικής προσφυγής ήταν επομένως η ακύρωση των δύο αυτών υπηρεσιακών σημειωμάτων. Ο προσφεύγων προσθέτει ότι το Δικαστήριο, σύμφωνα με πάγια νομολογία του, δεν εμφανίζεται καθόλου αυστηρό όσον αφορά τη διατύπωση της διοικητικής ενστάσεως. Αρκεί ότι το όργανο στο οποίο απευθύνθηκε μπόρεσε να λάβει γνώση των ισχυρισμών του ενδιαφερομένου. Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή μπόρεσε να λάβει γνώση του « πρώτου » αντικειμένου της διοικητικής ενστάσεως και επομένως δεν υφίσταται ασυμφωνία μεταξύ του αντικειμένου της διοικητικής διαδικασίας που προηγήθηκε της προσφυγής και του αντικειμένου της προσφυγής.

- 35 Ο Marcato υποστηρίζει, ως προς το ζήτημα της βλαπτικής πράξεως, ότι τα προσβαλλόμενα υπηρεσιακά σημειώματα είχαν ως μοναδικό σκοπό να επηρεάσουν δυσμενώς τη διαδικασία κρίσεώς του. Έστω και αν δεν συνιστούν καθεαυτά αποφάσεις, τα υπηρεσιακά αυτά σημειώματα συνδέονται στενά με τη διαδικασία προαγωγών και δεν αποσπώνται από την απόφαση της μη εγγραφής του προσφεύγοντος στον πίνακα των υπαλλήλων που κρίνονται ως οι πλέον ικανοί να τύχουν προαγωγής στον βαθμό Β 2 το 1989. Ως εκ τούτου, τα υπηρεσιακά αυτά σημειώματα μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως.
- 36 Όσον αφορά τον τρίτο λόγο της Επιτροπής, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το έννομο συμφέρον του προς άσκηση της προσφυγής αυτής δεν εξέλιπε μετά τη συνταξιοδότησή του. Η ακύρωση των προσβαλλομένων σημειωμάτων θα είχε αναδρομικό αποτέλεσμα και θα μπορούσε να οδηγήσει σε « αναθεώρηση » της περιπτώσεώς του, που θα μπορούσε να επηρεάσει τον υπολογισμό του ποσού της συντάξεώς του. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ακόμη ότι δεν « αποδέχθηκε » τα αποτελέσματα της διαδικασίας προαγωγών της περιόδου 1989. Αν θεωρηθεί βάσιμος ο ισχυρισμός του ότι το όνομά του έπρεπε να αναγράφεται στον πίνακα των υπαλλήλων των πλέον ικανών προς προαγωγή για το 1988, θα συνήγετο οίκοθεν, κατά την άποψή του, ότι κακώς δεν περιελήφθη το όνομά του για την περίοδο 1989.
- 37 Όσον αφορά τέλος τον τέταρτο λόγο απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή, ο προσφεύγων-ενάγων απαντά ότι τα επίδικα έγγραφα του αντιτάχθηκαν πράγματι από τον βοηθό γενικού διευθυντή στο πλαίσιο της διαδικασίας προαγωγών και ότι τα έγγραφα αυτά προσκομίστηκαν από την Επιτροπή στο πλαίσιο προηγούμενης δίκης μεταξύ των ιδίων διαδίκων. Εξάλλου ο Marcato ισχυρίζεται ότι μόνη η αδυναμία αντιτάξεώς τους δεν επιτρέπει την επίλυση του βασικού ζητήματος που θέτει η προσφυγή, δηλαδή την κατάργηση των παραλλήλων φακέλων που τηρούν οι βοηθοί γενικών διευθυντών.
- 38 Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι πρέπει να ερευνηθεί προεχόντως αν τα δύο πρακτικά, την ακύρωση των οποίων ζητεί ο προσφεύγων, αποτελούν πράξεις βλαπτικές κατά την έννοια του άρθρου 91, παράγραφος 1, του ΚΥΚ. Σχετικώς πρέπει να υπομνηστεί ότι πράξεις βλαπτικές είναι μόνον εκείνες που μπορούν να επηρεάσουν ευθέως τη νομική κατάσταση ενός υπαλλήλου (βλ. π.χ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Δεκεμβρίου 1969, 32/68, Grasselli κατά Επιτροπής, Rec. 1969, σ. 505, συγκεκριμένα σ. 511).

- 39 Στα δύο επίδικα « σημειώματα που προορίζονταν για τον φάκελο » οι δύο ιεραρχικά προϊστάμενοι του προσφεύγοντος κατέγραψαν την εκδοχή τους για τη διενέργεια και το περιεχόμενο δύο συνεντεύξεων που είχαν μαζί του, σχετικά με την κατάρτιση της εκθέσεως κρίσεως της περιόδου 1985-1987. Τα δύο αυτά πρακτικά περιορίζονται στην περιγραφή ορισμένων πραγματικών περιστατικών. Επιπλέον, αναφέρονται μόνον σε εσωτερικές υπηρεσιακές σχέσεις, ειδικότερα δε, στις προσωπικές σχέσεις του προσφεύγοντος με τους προϊσταμένους του. Επομένως, εφόσον δεν συνιστούν αποφάσεις, στερούνται ενεστώτων ή μελλοντικών εννόμων αποτελεσμάτων έναντι του προσφεύγοντος (βλ. τη Διάταξη του Πρωτοδικείου, της 14ης Δεκεμβρίου 1989, T-119/89, Teissonnière κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. II-7).
- 40 Ασφαλώς, τα δύο αυτά υπηρεσιακά σημειώματα επρόκειτο να περιέλθουν σε γνώση περιορισμένου αριθμού άλλων ιεραρχικά ανωτέρων του προσφεύγοντος και καταρτίστηκαν στο πλαίσιο διαδικασίας κρίσεως η οποία με τη σειρά της επρόκειτο να καταλήξει σε έκθεση δυνάμενη να παραγάγει έννομα αποτελέσματα έναντι του προσφεύγοντος. Το ζήτημα αν τα σημειώματα αυτά χρησιμοποιήθηκαν και στο πλαίσιο της διαδικασίας προαγωγής για το 1989, προς θεμελίωση της αρνητικής στάσεως της ΓΔ XIX ως προς την προαγωγή του προσφεύγοντος, αποτελεί αντικείμενο διαμάχης μεταξύ των διαδίκων. Σε κάθε περίπτωση, τέτοια πρακτικά αποτελούν απλώς πραγματικά στοιχεία, τα οποία μπορούν ενδεχομένως να ληφθούν υπόψη, καλώς ή κακώς, στο πλαίσιο της διαμορφώσεως ορισμένων αποφάσεων έναντι του προσφεύγοντος, αποφάσεων ικανών να παραγάγουν έννομα αποτελέσματα. Μόνο στην περίπτωση αυτή, οι τελευταίες αυτές αποφάσεις θα επηρέαζαν τη νομική κατάσταση του προσφεύγοντος. Από αυτό προκύπτει ότι τα δύο επίδικα υπηρεσιακά σημειώματα δεν αποτελούν βλαπτικές πράξεις κατά την έννοια του άρθρου 91, παράγραφος 1, του ΚΥΚ.
- 41 Υπό τις περιστάσεις αυτές, όσο αποδοκιμαστέα και αν είναι η πρακτική που συνίσταται στην κατάρτιση παραλλήλων και απορρήτων φακέλων που αφορούν τους υπαλλήλους της Κοινότητας και χωρίς να χρειάζεται να ερευνηθούν οι λοιποί λόγοι απαραδέκτου που προβάλλει η Επιτροπή, πρέπει να απορριφθούν ως απαραδέκτα τα αιτήματα που τείνουν στην ακύρωση των σημειωμάτων αυτών.

Επί του αιτήματος αποζημιώσεως

- 42 Κατά την Επιτροπή, τα αιτήματα περί αποκαταστάσεως της ηθικής βλάβης είναι επίσης απαραδέκτα διότι το απαραδέκτο μιας προσφυγής ακυρώσεως συνεπάγεται και το απαραδέκτο της αγωγής αποζημιώσεως που συνδέεται στενά μαζί της (βλ. την από-

φαση του Δικαστηρίου της 12ης Δεκεμβρίου 1967, 4/67, Collignon κατά Επιτροπής, Rec. 1967, σ. 469, 480). Αν δεν συνέβαινε αυτό, οι υπάλληλοι θα μπορούσαν ευχερώς να παρακάμπτουν το εμπόδιο που συνίσταται στο απαράδεκτο της προσφυγής ακυρώσεως ασκώντας αγωγή αποζημιώσεως.

- 43 Εξάλλου, ο προσφεύγων ούτε καν κάλεσε την ΑΔΑ, με προηγούμενη αίτηση κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, να λάβει απόφαση έναντι αυτού σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά που καταγγέλλει. Κατά την Επιτροπή, δυσχερώς μπορεί να γίνει αντιληπτό πώς θα μπορούσε ο προσφεύγων να επικαλεστεί, στο πλαίσιο του αιτήματός του για αποζημίωση, φερόμενα πταίσματα της καθής επί των οποίων η ΑΔΑ δεν είχε κληθεί να λάβει απόφαση.
- 44 Σε απάντηση ερωτήματος που έθεσε το Πρωτοδικείο, η Επιτροπή δήλωσε πάντως ότι μπορούσε να δεχθεί ερμηνεία του εγγράφου που κατέθεσε ο προσφεύγων στις 4 Αυγούστου 1989 και χαρακτηρίζεται ως « διοικητική ένσταση », σύμφωνα με την οποία το έγγραφο αυτό έχει φύση « υβριδίου » και περιλαμβάνει, αφενός, διοικητική ένσταση στρεφόμενη κατά των δύο επιδικών πρακτικών και, αφετέρου, αίτηση αναδρομικής προαγωγής. Στην περίπτωση και κατά το μέτρο που το έγγραφο αυτό θα έπρεπε να θεωρηθεί μερικώς ως αίτηση, ο προσφεύγων παρέλειψε σε κάθε περίπτωση να υποβάλει στην ΑΔΑ διοικητική ένσταση εντός της προθεσμίας των τριών μηνών μετά τη σιωπηρή απόρριψη της αιτήσεως αυτής.
- 45 Ο Marcato υπογραμμίζει ότι η διαφορά σχετικά με την καταβολή αποζημιώσεως είναι ανεξάρτητη από την ακυρωτική διαφορά. Δεν είναι επικουρική της προηγούμενης ακυρώσεως μιας διοικητικής πράξεως. Κατά συνέπεια, το παραδεκτό της αγωγής αποζημιώσεως κρίνεται κατά τρόπο ανεξάρτητο, πλην της περιπτώσεως που η χρησιμοποίησή της θα αποτελούσε στην πραγματικότητα καταστρατήγηση της διαδικασίας, επειδή ο ενδιαφερόμενος θα επιδίωκε μέσω της αγωγής αποζημιώσεως το ίδιο αποτέλεσμα με εκείνο που θα επιτύγγανε με την προσφυγή ακυρώσεως.
- 46 Κατά τον προσφεύγοντα, η αγωγή περί αποκαταστάσεως της ηθικής βλάβης που υπέστη μπορεί κάλλιστα να νοηθεί χωρίς την ακύρωση των δύο εν λόγω υπηρεσιακών σημειωμάτων. Συνεπώς, στην προκειμένη περίπτωση δεν προβαίνει σε καμιά καταστρατήγηση της διαδικασίας.

- 47 Ο προσφεύγων προσθέτει ότι, στη διοικητική του ένσταση, αναφέρθηκε ρητά στο γεγονός ότι επιφυλασσόταν να ζητήσει ικανοποίηση για τη βλάβη που υπέστη από τους συντάκτες των δύο σημειωμάτων. Η Επιτροπή μπορούσε έτσι, κατά την άποψή του, να συναγάγει από αυτό ότι θα ζητούσε αποκατάσταση στην περίπτωση που η διαδικασία θα ακολουθούσε τη δικαστική οδό. Η διοικητική ένσταση ακολουθούσε επομένως στην ίδια γραμμή πλεύσεως, όσον αφορά το αντικείμενο αυτό, με την αγωγή που άσκησε μεταγενεστέρως.
- 48 Ο εκπρόσωπος του προσφεύγοντος αναγνώρισε, σε απάντηση ερωτήματος που έθεσε το Πρωτοδικείο, ότι το έγγραφο που χαρακτηρίζεται ως « διοικητική ένσταση », το οποίο κατέθεσε ο προσφεύγων στις 4 Αυγούστου 1989, δεν ήταν απολύτως σαφές ως προς τη διατύπωσή του, οπότε μια ερμηνεία του τείνουσα προς την έννοια της « αίτησης » συμβιβάζεται με τη διατύπωση του κειμένου αυτού. Διαβεβαίωσε όμως ότι δεν την αντιλήφθηκε με την έννοια αιτήσεως, αλλά με την έννοια διοικητικής ενστάσεως, κατόπιν της οποίας και ασκήθηκε η παρούσα αγωγή.
- 49 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ δύο χαρακτηριστικών περιπτώσεων όταν πρόκειται να κριθεί το παραδεκτό μιας αγωγής αποζημιώσεως. Η πρώτη περίπτωση — που είναι πάντως συζητήσιμη όταν δεν υπάρχει βλαπτική πράξη — είναι εκείνη όπου το αίτημα αποζημιώσεως συνδέεται στενά με την προσφυγή ακυρώσεως. Όταν συντρέχει αυτή η περίπτωση, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, το απαράδεκτο της προσφυγής ακυρώσεως συνεπάγεται και το απαράδεκτο της αγωγής αποζημιώσεως (βλ. π.χ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 14ης Ιουλίου 1976, 129/75, Hirschberg κατά Επιτροπής, Rec. 1976, σ. 1259, 1270, και της 16ης Ιουλίου 1981, 33/80, Albinι κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 2141, 2158). Η δεύτερη περίπτωση είναι αυτή όπου λείπει αυτός ο στενός δεσμός μεταξύ των δύο ενδίκων μέσων. Στην περίπτωση αυτή, όπως υποστηρίζει ο προσφεύγων, το παραδεκτό του αιτήματος αποζημιώσεως πρέπει να κριθεί ανεξάρτητα από το παραδεκτό της προσφυγής ακυρώσεως. Θα πρέπει να υπομνηστεί σχετικά ότι το παραδεκτό της αγωγής αποζημιώσεως εξαρτάται από την κανονική εξέλιξη της διοικητικής διαδικασίας που προηγείται της ασκήσεως της αγωγής και προβλέπεται από τα άρθρα 90 και 91 του ΚΥΚ.
- 50 Όταν, όπως στην προκειμένη περίπτωση, η αγωγή αποβλέπει στην αποκατάσταση βλάβης η οποία φέρεται να οφείλεται σε ενέργειες που, λόγω της ελλείψεως εννόμων αποτελεσμάτων, δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως βλαπτικές πράξεις, η διοικητική διαδικασία πρέπει να αρχίσει, σύμφωνα με το άρθρο 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, με αίτηση του ενδιαφερομένου με την οποία καλείται η ΑΔΑ να αποκαταστήσει την εν λόγω βλάβη. Κατά της απορριπτικής αποφάσεως αυτής της αιτήσεως και μόνον μπορεί ο ενδιαφερόμενος να ασκήσει ένσταση ενώπιον της διοικήσεως, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού.

- 51 Στην προκειμένη περίπτωση, η διοικητική διαδικασία δεν ακολούθησε την κανονική αυτή πορεία που ορίζεται επιτακτικά από τις διατάξεις του ΚΥΚ. Πράγματι, ο προσφεύγων δεν υπέβαλε στην ΑΔΑ αίτηση με την οποία να ζητεί ικανοποίηση για τη βλάβη που παραπονείται ότι υπέστη. Όπως βεβαίωσε ο εκπρόσωπός του στην προφορική διαδικασία, ο Marcato δεν εσκόπευε να υποβάλει στην ΑΔΑ τέτοια αίτηση όταν κατέθεσε, στις 4 Αυγούστου 1989, το τιτλοφορούμενο ως « διοικητική ένσταση » έγγραφο, μολονότι είχε ως αντικείμενο, μεταξύ άλλων, την « αποζημίωση » του προσφεύγοντος. Κατόπιν αυτού, δεν προηγήθηκε της ασκήσεως της αγωγής η διοικητική διαδικασία που προβλέπουν τα άρθρα 90 και 91 του ΚΥΚ.
- 52 Πρέπει να προστεθεί, επικουρικά και σε κάθε περίπτωση, ότι το ίδιο θα συνέβαινε και στην περίπτωση που το εν λόγω έγγραφο, το οποίο αναφέρει ως αντικείμενο την « αποζημίωση » του προσφεύγοντος, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως « αίτηση » αποζημιώσεως κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, παρά το γεγονός ότι ο ίδιος ο προσφεύγων και η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της της 13ης Νοεμβρίου 1989 και στην απόφασή της της 20ής Μαρτίου 1990, την αντιμετώπισαν ως διοικητική ένσταση. Πράγματι, στην τελευταία αυτή περίπτωση, λείπει η διοικητική ένσταση, κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, κατά της σιωπηρής απορριπτικής αποφάσεως της αιτήσεως.
- 53 Υπό τις περιστάσεις αυτές και χωρίς να χρειάζεται να κριθεί το ζήτημα αν η παρούσα αγωγή αποζημιώσεως συνδέεται ή μη στενά με την προσφυγή ακυρώσεως που στρέφεται κατά των δύο επιδικών πρακτικών, διαπιστώνεται ότι σε κάθε περίπτωση το αίτημα περί αποκαταστάσεως ηθικής βλάβης είναι απαράδεκτο.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 54 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα. Σύμφωνα όμως με το άρθρο 88 του ίδιου Κανονισμού, προκειμένου περί προσφυγών υπαλλήλων των Κοινοτήτων, τα όργανα φέρουν τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή-αγωγή ως απαράδεκτη.**
- 2) Κάθε διάδικος φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα.**

Briët

Kirschner

Biancarelli

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 25 Σεπτεμβρίου 1991.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

C. P. Briët